

16 Rhagfyr 2021

Ynglŷn â'r cyhoeddiad hwn

Mae'r datganiad ystadegau swyddogol hwn yn cyflwyno ffigurau sy'n ymwneud â chosbau a roddwyd gan gyrff dyfarnu mewn ymateb i gamymddwyn gan fyfyrwyr, staff ysgolion neu golegau, ac ysgolion neu golegau yn ystod arholiadau TGAU, UG a Safon Uwch cyfres arholiadau haf 2021 yng Nghymru, a'r troseddau y cawsant eu cyhoeddi ar eu cyfer. Mae'r ffigurau'n cynrychioli nifer y digwyddiadau camymddwyn, wedi'u talgrynnu i'r 5 agosaf er mwyn sicrhau cyfrinachedd, a gyflwynwyd gan gyrff dyfarnu erbyn 18 Tachwedd 2021. O'r flwyddyn academaidd 2017/18 ymlaen, rydym wedi casglu ac adrodd ar ddata yng Nghymru ar gyfer cymwysterau cyffredinol. Gwneir cymariaethau yn y datganiad hwn â data a gasglwyd ac a gyhoeddwyd gan Ofqual ar gyfer blynyddoedd blaenorol.

Pwyntiau allweddol

- Rhoddwyd 35 o gosbau yn ystod haf 2021. Rhoddwyd pob un o'r 35 o'r rhain i fyfyrwyr, ac ni roddwyd yr un ohonynt i ganolfannau nac i staff canolfannau.
- Rhybuddion oedd yr holl gosbau a roddwyd i fyfyrwyr yn haf 2021.
- Oherwydd effaith Pandemig COVID-19 ar asesu ar gyfer cymwysterau bu newidiadau sylweddol i'r prosesau camymddwyn. Mae'r newidiadau hyn yn golygu y dylai defnyddwyr ddehongli gwahaniaethau rhwng ffigurau 2021 a chyfresi eraill yn ofalus. Mae'r datganiad hwn yn disgrifio'r camymddwyn yn haf 2021. Mae data ychwanegol ar gael yn y tablau data cysylltiedig. Er na chafwyd unrhyw arholiadau yn haf 2021, mae rhai achosion camymddwyn yma yn ymwneud ag asesiadau a gwblhawyd cyn arholiadau'r haf yn ogystal ag asesiadau a ddefnyddiwyd i bennu graddau mewn canolfannau.
- Canfuwyd mater yn y data a gyhoeddwyd yn 2020 lle'r oedd 10 achosion o gamymddwyn a gofnodwyd lle na chyhoeddwyd cosb wedi'u cynnwys yn y ffigurau rhyddhau. Cywirwyd hyn yn y tablau data ar gyfer y fersiwn hon o'r datganiad.
- Defnyddiwyd data cofrestriadau yn flaenorol i ddarparu cyd-destun ar gyfer y datganiad hwn. Ar gyfer haf 2021, cafodd arholiadau eu canslo, ac ni chafodd dysgwyr eu cofrestru ar gyfer asesiadau unigol. Yn hytrach, gwnaed cofrestriadau i ddysgwyr dderbyn gradd cymhwyster gyffredinol. O ganlyniad, nid yw'r diffiniad o gofrestriad a ddefnyddir yn y datganiad hwn yn berthnasol i haf 2021. Felly, nid yw data cofrestriadau wedi'i gynnwys yn y datganiad hwn ar gyfer haf 2021.

Cysylltiadau Cyflym

	<u>Ystadegau</u>	<u>Cefndir</u>
Ystadegydd John Fuery	01633 373250	ystadegau@cymwysteraucymru.org
Ymholiadau gan y cyfryngau Alan Morris	01633 373216	cyfathrebu@cymwysteraucymru.org

Ystadegau

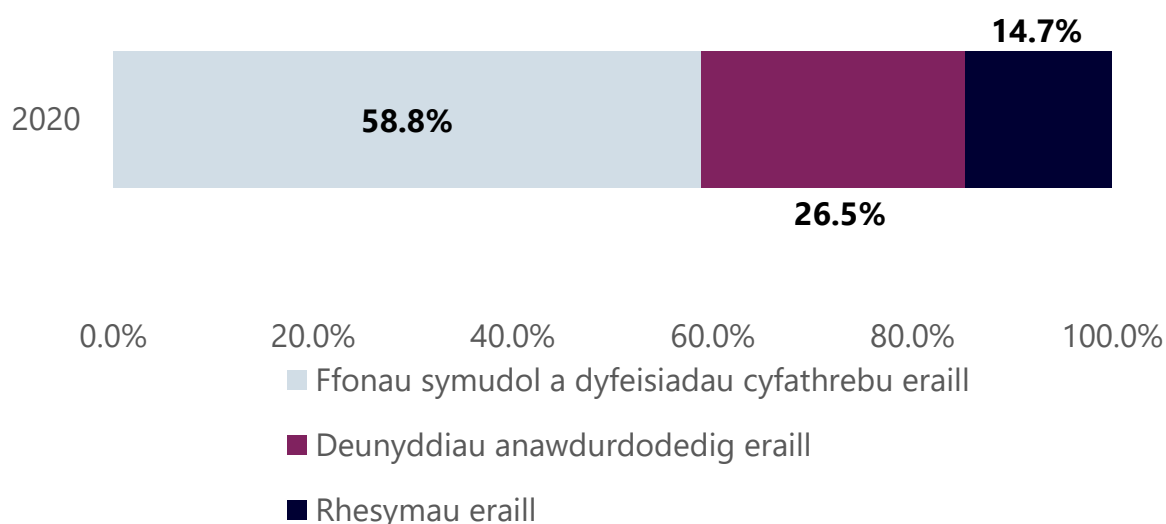
Camymddwyn gan Fyfirwyr

Sawl achos of gamddwyn gan fyfirwyr a gafwyd?

- Rhoddwyd 35 o gosbau yn ystod haf 2021. Rhoddwyd pob un o'r 35 o'r rhain i fyfirwyr, ac ni roddwyd yr un ohonynt i ganolfannau nac i staff canolfannau.
- Roedd 20 o'r 35 o gosbau a roddwyd i fyfirwyr yn gysylltiedig â chymwysterau TGAU ac roedd 15 yn gysylltiedig â chymwysterau UG a Safon Uwch.
- Yn haf 2021, cafodd 35 o ddysgwyr unigol eu cosbi.

Beth yw'r math mwyaf cyffredin o gamymddwyn gan fyfirwyr?

Ffigur 1: Cyfran y cosbau a roddwyd yn ôl categori camymddwyn, haf 2020

Ffynhonnell: Data Cymwysterau Cymru a gasglwyd gan gyrff dyfarnu, data sydd ar gael yn nhabl 6

Roedd dros hanner (58.8%) yr holl droseddau camymddwyn y rhoddwyd cosb ar eu cyfer yn haf 2021 ar gyfer "Ffonau symudol a dyfeisiau cyfathrebu eraill". Yr ail gategori camymddwyn mwyaf cyffredin oedd "Deunyddiau anawdurdodedig eraill" (26.5%) ac roedd y troseddau sy'n weddill am "Resymau eraill", gan gynnwys "Copio gan ymgeisydd arall gan gynnwys camddefnyddio TGCh" a "Chamddefnyddio neu geisio camddefnyddio deunydd ac adnoddau arholiadau".

Beth yw'r math mwyaf cyffredin o gosb i fyfirwyr?

Rhybuddion oedd yr holl gosbau a roddwyd i fyfirwyr yn haf 2021.

Camymddwyn gan ganolfannau a staff canolfannau

Pa mor gyffredin yw achosion o gamymddwyn gan ganolfannau a staff canolfannau?

Gall canolfannau gyflawni troseddau camymddwyn hefyd. Mae enghreifftiau o'r math hwn o gamymddwyn yn cynnwys methu â chadw deunydd arholi'n ddiogel cyn arholiad, rhoi cymorth amhriodol i ymgeiswyr, a chamweinyddu. Os bydd hyn yndigwydd, gellir cosbi canolfannau a/neu staff canolfannau. Nid yw camarfer nad yw wedi arwain at gosb neu sy'n dal i gael ei ymchwilio yn cael ei adrodd yn y datganiad hwn.

Ni roddwyd unrhyw gosbau i ganolfannau na staff canolfannau yn haf 2021.

NODIADAU CEFNDIROL

Ar 21 Tachwedd 2017 cymeradwyodd Cynulliad Cenedlaethol Cymru Orchymyn Ystadegau Swyddogol (Cymru) 2017 a oedd yn enwi Cymwysterau Cymru yn un o'r cyrff sydd o fewn cwmpas Deddf Ystadegau a'r Gwasanaethau Cofrestru 2007. Mae Cymwysterau Cymru yn gweithredu yn unol â Chod Ymarfer ar gyfer Ystadegau, Awdurdod Ystadegau'r DU ac maent wedi cyhoeddi'r datganiad ystadegol hwn fel Ystadegau Swyddogol.

Camymddwyn a chamweinyddu

Caiff y cymwysterau a gwmpesir gan y datganiad hwn eu rheoleiddio gan Cymwysterau Cymru. Mae'r gofynion y mae'n rhaid i'r cyrff dyfarnu eu bodloni wedi'u nodi yn yr Amodau Cydnabod Safonol. Nodir y gofynion ynghylch camymddwyn yn amod A8, sy'n nodi'r canlynol:

Rhaid i gorff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i atal unrhyw achosion o gamymddwyn neu gamweinyddu wrth ddatblygu, cyflenwi a dyfarnu cymwysterau y mae'n eu darparu neu y mae'n bwriadu eu darparu.

Mae camymddwyn yn cynnwys unrhyw achos o dorri rheoliadau a allai danseilio uniondeb arholiad. Mae enghreifftiau o gamymddwyn yn amrywio o ymdrechion bwriadol gan ymgeiswyr i gyfathrebu â'i gilydd yn ystod arholiad, i fethiannau anfwriadol gan staff ysgol neu goleg i gydymffurfio â chyfarwyddiadau cyrff dyfarnu. Mae hefyd yn cynnwys achosion sy'n ymwneud â chamweinyddu, a ddiffinnir gan y Cyd-gyngor Cymwysterau (JCQ) fel methiant staff ysgol neu goleg i gadw at reoliadau asesiadau dan reolaeth, gwaith cwrs, arholiadau ac asesiadau di-arholiad, neu gamymddwyn wrth gynnal arholiadau/asesiadau a/neu ymdrin â dogfennau fel papurau cwestiynau arholiad, sgriptiau ymgeiswyr, taflenni marcio, ac ati.

Mae'r amodau yn ei gwneud yn ofynnol i bob corff dyfarnu fynd ati i ymchwilio a rheoli effaith unrhyw gamymddwyn mewn achosion pan fyddant wedi sefydlu bod achos o gamymddwyn neu gamweinyddu wedi digwydd. Rhaid iddynt weithredu i atal achosion o'r fath rhag digwydd eto, a chymryd camau sy'n gymesur â difrifoldeb a chwmpas y digwyddiad yn erbyn y rhai sy'n gyfrifol.

Yn ogystal, mae'r amodau yn ei gwneud yn ofynnol i'r cyrff dyfarnu feddu ar weithdrefnau ysgrifenedig cyfredol sy'n ymwneud ag ymchwilio i achosion o gamymddwyn neu gamweinyddu honedig. Mae'n ofynnol hefyd i'r cyrff dyfarnu adolygu'r trefniadau sydd gan ganolfannau ar gyfer atal ac ymchwilio i achosion o gamymddwyn neu gamweinyddu, ac i wneud hynny'n rheolaidd.

Pe byddai honiad neu amheuaeth o gamymddwyn mewn cydrannau a asesir yn fewnol neu'n allanol gallai'r corff dyfarnu ymchwilio a gweithredu mewn perthynas â'r ymgeiswyr, yr ysgolion, neu'r colegau o dan sylw, a hynny er mwyn diogelu uniondeb yr asesiadau, neu i atal achosion o gamymddwyn rhag digwydd eto. Rhaid i ysgolion neu golegau roi gwybod i'r cyrff dyfarnu perthnasol am bob achos o gamymddwyn a chydweithredu ag ymchwiliadau dilynol. Caiff pob achos o gamymddwyn, boed yn achos y rhoddwyd gwybod amdano gan yr ysgol neu'r coleg neu a nodwyd gan y corff dyfarnu, ei ystyried a'i farnu ar sail unigol gan ystyried yr holl wybodaeth sydd ar gael, a dylai'r canlyniad fod yn gymesur â difrifoldeb yr achos o gamymddwyn fel y pennir gan y corff dyfarnu.

Camymddwyn gan ymgeiswyr

Fel arfer, bydd cyrff dyfarnu yn gosod sancsiynau a chosbau ar ymgeiswyr a geir yn euog o gamymddwyn. Gall y sancsiynau a'r cosbau hyn gynnwys rhybudd ysgrifenedig, dyfarnu marciau amcangyfrifedig, anghymhwysu o gydran o asesiad, neu anghymhwysu o gymhwyster cyfan. Bydd y gosb a roddir yn amrywio, gan ddibynnu ar natur a difrifoldeb y drosedd.

Camymddwyn gan staff ysgolion neu golegau

Fel arfer, bydd cyrff dyfarnu hefyd yn gosod sancsiynau a chosbau ar staff ysgol neu goleg a geir yn euog o gamymddwyn. Gall y sancsiynau a'r cosbau hyn gynnwys rhybudd ysgrifenedig am oblygiadau ailadrodd y drosedd, gosod amodau arbennig ar gyfraniad unigolyn i arholiadau ac asesiadau yn y dyfodol, gofyn am hyfforddiant neu fentora penodol fel amod o ymwneud ag arholiadau yn y dyfodol, neu wahardd unigolyn rhag cymryd rhan mewn cyflwyno arholiadau ac asesiadau am gyfnod penodol. Dim ond sancsiynau sy'n ymwneud â gwaith aelod o staff wrth weinyddu eu harholiadau y gall cyrff dyfarnu eu gosod, ni chânt osod sancsiynau sy'n ymwneud â chyflogaeth aelod o staff. Y canolfannau sydd i benderfynu a yw unrhyw sancsiwn ehangach yn briodol (ond nid yw hynny wedi'i gynnwys yn y ffigurau a adroddir yma).

Camymddwyn gan ysgolion neu golegau

Rhaid i gyrff dyfarnu ymchwilio i achosion o gamymddwyn gan ysgolion, colegau, a'u staff, a'u cosbi pan fo angen. Gall achosion o gamymddwyn gan staff ysgol neu goleg amrywio o weithredu gyda'r bwriad o roi mantais annheg i ymgeiswyr mewn arholiad neu asesiad, i anwybodaeth o'r rheoliadau asesu neu eu gweithredu mewn modd amhriodol. Pan fo tystiolaeth bod yr achos o gamymddwyn wedi digwydd oherwydd methiant difrifol wrth reoli, gall corff dyfarnu weithredu sancsiynau yn erbyn yr adran gyfan neu'r ysgol neu'r coleg.

Ffynhonnell y Data

Mae'r cyrff dyfarnu sy'n darparu cymwysterau TGAU, UG a Safon Uwch wedi cyflwyno gwybodaeth i Cymwysterau Cymru am nifer yr achosion o gamymddwyn ar gyfer pob cymhwyster a oedd ar gael yn haf 2021. Dim ond ar gyfer canolfannau sydd wedi'u lleoli yng Nghymru y mae'r data camymddwyn a gyflwynwyd yn berthnasol, ni waeth pa fath o ganolfan ydyw. Mae'r datganiad hwn yn cynnwys achosion o gamymddwyn gan fyfyrwyr, gan staff, a chan ysgolion/collegau yn ôl y math o gamymddwyn a'r cosbau a roddir mewn ymateb i hynny.

Cyfngiadau'r data

Mae'n bosibl bod y wybodaeth a ddarparwyd gan gyrff dyfarnu yn wallus. Felly, ni all Cymwysterau Cymru warantu bod y wybodaeth a dderbyniwyd yn gywir. Mae Cymwysterau Cymru yn cymharu'r data dros amser ac yn chwilio am faterion systematig. Cynhelir gweithdrefnau sicrhau ansawdd er mwyn sicrhau cywirdeb y data a'i herio neu ei gwestiynu, lle bo angen. Mae Cymwysterau Cymru yn rheoli'r broses hon yn barhaus drwy:

- Sicrhau bod darparwyr data yn glir ynghylch yr hyn sy'n ofynnol ganddynt ac yr ymgynghorir yn llawn â hwy yn ystod y cyfnodau cynllunio cychwynnol ac unrhyw gyfnodau o newid dilynol;
- Atgoffa pob darparwr (os yw'n briodol) y dylai'r holl ddata fod yn gwbl gywir, a bod hynny yn amod o'u rheoleiddio;
- Bod yn wylidwrus o newidiadau annisgwyl yn y data a gyflwynir drwy gymharu ffurflenni unigol dros amser gan yr un darparwr;
- Herio darparwyr y data os bydd unrhyw ganlyniadau annisgwyl.

Gellir gohirio'r cyhoeddiad os nad ystyrir bod yr ystadegau'n addas i'r diben.

Casglwyd data ar adeg briodol pan fo'n rhesymol gyflawn, sef 18 Tachwedd 2021 ar gyfer data cyfres haf 2021 yn y datganiad hwn.

Oherwydd effaith pandemig COVID-19 bu newidiadau sylweddol i'r prosesau camymddwyn. Mae'r newidiadau hyn yn golygu y dylai defnyddwyr ddehongli gwahaniaethau rhwng ffigurau 2021 a chyfresi eraill yn ofalus. Mae'r datganiad hwn yn disgrifio'r camymddwyn yn yr haf ac mae data ychwanegol ar gael yn y tablau data cysylltiedig. Er na chafwyd unrhyw arholiadau yn haf 2020 na 2021, mae rhai achosion camymddwyn yma yn ymwneud ag asesiadau allanol a gwblhawyd cyn yr haf neu ag asesiadau a ddefnyddiwyd i gyfrifo graddau a bennwyd gan ganolfannau.

Cymariaethau

Ers 2017/18, mae cyrff dyfarnu wedi cyflwyno data cymwysterau cyffredinol i Cymwysterau Cymru yn hytrach nag i Ofqual. Dylid cymryd gofal wrth ddehongli cymariaethau â data hanesyddol Ofqual.

Cwmpas Daearyddol

Mae'r datganiad hwn yn cyflwyno data ar nifer y cofrestriadau TGAU, UG a Safon Uwch ar gyfer cyfres arholiadau Haf 2021 mewn canolfannau sydd wedi'u lleoli yng Nghymru. Nid yw'r datganiad hwn yn gynnwys cymwysterau TGAU, UG a Safon Uwch a gaiff eu sefyll y tu allan i Gymru.

Diwygiadau

Unwaith y bydd wedi'i gyhoeddi, ni fydd y data ar nifer y cofrestriadau fel arfer yn cael eu diwygio, ond efallai y caiff datganiadau dilynol eu diwygio i gynnwys data hwyr neu gywiro gwall.

Cyflawnrwydd y data

Mae cyrff dyfarnu yn anfon data camymddwyn i Cymwysterau Cymru ar gyfer pob cymhwyster rheoleiddiedig a ddosberthir fel TGAU, UG neu Safon Uwch. Mae Cymwysterau Cymru yn cysylltu ag unrhyw gorff dyfarnu nad yw'n dychwelyd set gyflawn o ddata o fewn y cyfnod casglu, er mwyn sicrhau bod y data mor gyflawn â phosibl.

Talgrynnu a Chyfrinachedd

Er mwyn diogelu cyfrinachedd, ac yn unol â [pholisi allbynnau ystadegol](#) Cymwysterau Cymru, mae'r holl ffigurau sy'n ymwneud â chofrestru wedi'u talgrynnu. Yn y sylwadau a'r tablau, maent wedi'u talgrynnu i'r 5 agosaf. Mae ffigurau sy'n llai na 5 ond yn fwy na 0 yn cael eu disodli gan *. Mae hyn er mwyn sicrhau nad yw data'n datgelu ymgeisydd unigol. Mae'r holl ganrannau o fewn y sylwadau yn seiliedig ar ffigurau gwirioneddol. Mae'r ffigurau wedi'u talgrynnu'n annibynnol ac felly efallai na fyddant yn cyfateb i'r cyfanswm.

Defnyddwyr yr ystadegau hyn

Mae'r ystadegau hyn yn debygol o fod o ddiddordeb i Cymwysterau Cymru, Ofqual, cyrff dyfarnu, a Llywodraeth Cymru. Mae defnyddwyr eraill yn cynnwys swyddogion polisi'r llywodraeth, academyddion, ymchwilwyr a'r cyhoedd. Rydym yn croesawu adborth gan ddefnyddwyr, er mwyn cael gwell dealltwriaeth o bwy yw ein defnyddwyr dros amser. Mae Cymwysterau Cymru yn defnyddio'r ystadegau hyn i sicrhau bod cymwysterau TGAU, UG a Safon Uwch yn addas i'r diben ac yn bodloni'r safonau disgwylidiedig.

Ystadegau a chyhoeddiadau cysylltiedig

Mae ystadegau pellach ar gymwysterau yng Nghymru, a'r DU yn ehangach, i'w gweld yn y dolenni isod:

- [Cymwysterau Cymru](#)
- [Llywodraeth Cymru](#)
- [Swyddfa Rheoleiddio Cymwysterau ac Arholiadau \(Ofqual\)](#)
- [Cyngor Cwricwlwm, Arholiadau ac Asesu \(CCEA Regulation\)](#)
- [Awdurdod Cymwysterau'r Alban](#)

Gwybodaeth ddefnyddiol

Mae rhestr termau ar gael ar ein gwefan. Ceir gwybodaeth am gyhoeddiadau'r dyfodol ar wefan Llywodraeth Cymru. Mae cofrestr QiW yn rhoi gwybodaeth am gymwysterau cymeradwy a dynodedig sy'n gymwys i gael arian cyhoeddus yng Nghymru.

Y diweddariad nesaf

Rhagfyr 2022 (dros dro).

Adborth gan ddefnyddwyr

Rydym yn croesawu adborth ar unrhyw agwedd ar yr ystadegau hyn, a gellir eu hanfon drwy e-bost at ystadegau@cymwysteraucymru.org.

© (2021) Rhoddir caniatâd i atgynhyrchu'r cyhoeddiad hwn ar yr amod y cyfeirir at Cymwysterau Cymru fel y ffynhonnell wreiddiol.